

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/160/2024
Identifikačné číslo spisu:	6122494327
Dátum vydania rozhodnutia:	23.01.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6122494327.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu C. H., narodeného XX. Z. XXXX, C., X. XXXX/XX, zastúpeného advokátom JUDr. Jindřichom Stoszkom, Bratislava, Černyševského 26, proti žalovanému N. H., narodenému XX. I. XXXX, H., S.. X. XXXX/XX, zastúpenému Advokátska kancelária MATUŠOV s. r. o. Púchov, Ul. 1 mája 1455, IČO: 54 286 611, o zaplatenie 10.000 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 22Up/1290/2022 a o dovolaní žalovaného proti rozhodnutiu Okresného súdu Banská Bystrica z 22. marca 2024 sp. zn. 22Up/1290/2022, takto

rozhodol:

Dovolacie konanie zastavuje.

Žalobcovi priznáva voči žalovanému náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinstančný súd“) vo veci o zaplatenie 10.000 eur s príslušenstvom rozhodol uznesením sp. zn. 22Up/1290/2022 zo dňa 11. apríla 2023 vydaným vyšším súdnym úradníkom tak, že odmietol odpor voči platobnému rozkazu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 22Up/1290/2022 z 20. februára 2023 a to podľa § 11 ods. 2 a § 12 ods. 1 písm. c) zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní (ďalej ako „ZoUP“) v spojení s § 3 písm. o) a § 23 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) z dôvodu absencie autorizácie odporu podaného elektronickejšími prostriedkami do elektronickej schránky súdu.

2. Súd prvej inštancie uznesením z 22. marca 2024 sp. zn. 22Up/1290/2022 na sťažnosť podanú žalovaným proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 22Up/1290/2022 zo dňa 11. apríla 2023 rozhodol tak, že sťažnosť žalovaného odmietol. Súd prvej inštancie sťažnosť žalovaného vyhodnotil ako nedôvodnú, a preto rozhodol podľa § 250 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej ako „CSP“) v spojení s § 15 ods. 1 ZoUP, kde zároveň odkázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS. 10/2023 z 24. januára 2024. Súd prvej inštancie mal za to, že postup odmietnutia odporu podaného elektrickými prostriedkami, pri ktorom absentuje

autorizácia, bol plne súladný s § 12 ods. 1 písm. c) ZoUP v spojení s §11 ods. 2 ZoUP. Keďže pri „sťažnostnom konaní“ neexistuje zákonný podklad na rozhodovanie o náhrade trov konania, súd prvej inštancie o náhrade trov „sťažnostného konania“ nerozhodoval.

3. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie z 22. marca 2024 sp. zn. 22Up/1290/2022 podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) v celom rozsahu dovolanie, ktoré odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 420 písm. f) CSP z dôvodu, že nesprávnym procesným postupom súdu prvej inštancie bolo žalovanému znemožnené, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. Dovolateľ mal za to, že súd prvej inštancie mal aplikovať ustanovenie § 15 ods. 1 ZoUP v spojení s § 129 ods. 1 CSP a žalovaného vyzvať na doplnenie autorizácie podaného odporu podľa osobitných predpisov. Dovolateľ zároveň navrhol odložiť právoplatnosť uznesenia o zamietnutí sťažnosti z dôvodu, že úhrada žalovanej sumy na základe platobného rozkazu by extrémnym spôsobom zasiahla majetkovú sféru žalovaného.

4. Žalobca uviedol, že súd prvej inštancie postupoval v intenciách zákona, čo nie je možné považovať za porušenie práva na spravodlivý proces, na základe čoho navrhol dovolanie odmietnuť v zmysle § 447 písm. f) CSP alebo alternatívne zamietnuť v zmysle § 448 CSP a návrhu na odklad vykonateľnosti navrhol nevyhovieť kvôli absencii dôvodov hodných osobitného zreteľa.

5. Dovolací súd poukazuje na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 10/2023 z 24. januára 2024, v ktorom sa tento zaoberal súladom § 12 ods. 1 písm. c) v spojení s § 11 ods. 2 ZoUP s čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a ktorému návrhu Okresného súdu Banská Bystrica nevyhovel, pričom uviedol nasledovné: „Sumarizujúc už uvedené, možno konštatovať, že napadnuté ustanovenia predstavujú zákonnú (podústavnú) úpravu podmienok prístupu k súdu, ktorá sleduje legitímny cieľ, ktorým je racionalizácia, sprehľadnenie a zrýchlenie konania pred všeobecným súdom, ako aj presadenie istej miery procedurálnej rovnosti strán sporového konania pri podávaní elektronických podaní, a tieto ustanovenia sú spôsobilé uvedený cieľ dosiahnuť.“

S aplikačnými dopadmi napadnutých ustanovení nie sú spojené obmedzenia prístupu k súdu nerešpektujúce podstatu a zmysel základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), ktoré by odporcom v upomínamom konaní za podmienok ustanovených v napadnutých ustanoveniach (v kontexte alternatívnej formy podania v listinnej podobe) sťažovali prístup k (upomínaciemu) súdu spôsobom, ktorý by bol neprimeraný, či by ho dokonca fakticky znemožňoval. Pravidlá elektronického prístupu k súdu sú dostatočne jasné, ich aplikácia na úrovni všeobecného súdnictva je dlhodobo ustálená a štát v tomto smere vytvoril funkčný mechanizmus ich realizácie kombinovaný s podrobným poučením o spôsobe jeho uplatňovania žalovanou stranou.“

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) skúmal najskôr, či sú splnené podmienky pre to, aby dovolaním napadnuté rozhodnutie mohlo byť podrobené dovolaciemu prieskumu a zistil, že tieto podmienky konania splnené nie sú.

7. V zmysle § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“). Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

8. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutím odvolacieho súdu, t. j. krajského alebo najvyššieho súdu v zmysle § 34 a nasl. CSP, sa rozumie rozhodnutie vydané v konaní o odvolaní podanom proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie. Z uvedeného vyplýva, že dovolaním nemožno napadnúť žiadne rozhodnutie súdu prvej inštancie a preto neexistuje funkčne príslušný súd na prejednanie opravného prostriedku - dovolania, podaného proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie. V danej veci bolo žalovaným podané dovolanie proti rozhodnutiu súdu

prvej inštancie z 22. marca 2024 sp. zn. 22Up/1290/2022, ktorým súd prvej inštancie zamietol sťažnosť žalovaného a proti ktorému v zmysle poučenia nie je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 2 CSP). Konanie o dovolaní v takomto prípade musí byť zastavené pre nedostatok funkčnej príslušnosti najvyššieho súdu na jeho prejednanie a rozhodnutie. Najvyšší súd pre doplnenie uvádza, že v danej veci, t. j. dovolanie podané proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie v právnom poriadku Slovenskej republiky neexistuje funkčne príslušný súd na prejednanie a rozhodnutie o takomto opravnom prostriedku.

9. Absencia funkčnej príslušnosti ktoréhokoľvek súdu na prejednanie určitej veci, ktorá inak patrí do právomoci súdu, predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, na základe čoho najvyšší súd konanie o dovolaní žalovaného proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie z 22. marca 2024 sp. zn. 22Up/1290/2022 zastavil v súlade s § 161 ods. 2 CSP v spojení s § 438 ods. 1 CSP a to bez toho, aby preskúmaval vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia.

10. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

11. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.